15 Jaar. No. 61. — 's HERTOGENBOSCH. — Donderdag 25 Mei 1843.

DE NOORD-BRABANDER

Staats- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad. f 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemalen ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN,
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel.

HET ONDERWIJS.

Vervolg van het vorig nummer.

Zoo de bestrijders van de vrijheid van Onderwijs, welke het charter beloofd had, gebruik maakten van onedele wapenen om het bestaan van het universiteits monopolie te behouden; ook de verschillende elkander opvolgende ministerien handelden ten opzigte van dit vraagstuk niet met die rondheid, welke men in andere vraagpunten gewoon is aan den dag te leggen.

Eens, het is nu twee jaren geleden, is men met een ontwerp in de kamers verschenen, waarbij men die vrijheid wilde regelen. Het werd dood geboren onder de protestatien van geheel Frankrijk. In het begin van de zitting van dit jaar, toen de heer CARNÉ in de Kamer der gedeputeerden, ter gelegenheid van het adres ten antwoord op de troonrede, dit punt ter sprake bragt, bevredigde de heer GUIZOT den geëerden spreker, met te verklaren, dat nog in deze zitting eene wet over hetzelve zoude worden voorgedragen. En nu deze dagen komt de heer VILLEMAIN, minister van openbaar onderwijs, in de Kamer der Pairs verklaren, dat hij een ontwerp zal voordragen, zoodra het vraagpunt deszelfs oplossing zal genaderd zijn. Het is niet mogelijk het publiek en de gedeputeerden en de pairs meer openlijk om den tuin te leiden. De edele pairskamer van Frankrijk is te beschaafd, dan dat zij eenen minister openlijk zal uitlagchen; het is evenwel niet onopgemerkt gebleven, dat hier en daar onder de rede des ministers van openbaar onderwijs, een medelijdende glimlach over de lippen der edele pairs zweefde. En zij verdiende zulks alleszins.

Intusschen de Katholijken van Frankrijk laten zich niet afschrikken noch door den onwil hunner bestuurders, noch door de flaauwheid hunner vertegenwoordigers, noch door de kwade trouw, en de driften, en de laagheden hunner bestrijders. Zij hebben den strijd eens aangevangen, zij houden dien vol; kalm, ernstig, met kracht gebruik makende van alle middelen, welke de wetten des lands hun vrij laten, op het voorbeeld, dat hunne broeders van Ierland en Engeland hun sinds jaren gegeven hebben, de verdrukking bestrijdende, welke zij vroeger in hunne politieke regten ondergingen, en heden nog grootendeels ondergaan.

Godsdienst en onderwijs zijn sinds lang in Groot-Brittanje vrij; volkomen vrij. Daar heeft men het natuurlijk, en noodzakelijk verband, hetwelk tusschen beide bestaat, niet verbroken. Men heeft niet door de beperking der laatste de vrijheid van gene gehinderd. De vrijheid is waarheid geweest in den echten zin van het woord. Als een noodzakelijk gevolg van de vrijheid der Godsdienst is ook het onderwijs volkomen vrij geweest. En wat de instellingen des lands den burgeren hadden toegezegd, heeft het bestuur niet onthouden. Engeland beloofde vrijheid, gelijk Frankrijk; maar zij deed meer, want zij gaf die.

Men was daar in het rustig bezit der vrijheid, toen de anglikaansche kerk, niet rede verontrust over het verval, waarin zij geraakte, het noodzakelijk achtte voor haar behoud de gegevene vrijheid van onderwijs in te trekken, om het lager onderwijs *geheel* en *uitsluitend* onder den invloed der anglikaansche geestelijkheid te plaatsen.

Sir Graham werd van wege het gouvernement gelast een voorstel daartoe strekkende in het huis der gemeenten voor te dragen. Hij deed het tot schande der anglikaansche kerk en ten nadeele van het bestuur. Het voorstel zal tot niets strekken, dan, om het bestuur impopulair te maken, en het onvermogen der anglikaansche kerk hoe langer zoo meer aan den dag te brengen.

Men heeft in onze nummers kunnen zien, dat niet slechts de Katholijken, maar alle dissenters zich met alle kracht tegen dat ontwerp verzetten. Talrijke petitien met vier en een half millioen onderteekenaren zijn het huis der gemeenten toegezonden. De Katholijken zijn daarin niet achter gebleven. Hunne bisschoppen hebben zich aan het hoofd der beweging gesteld met gezamenlijk eene petitie bij hetzelve huis in te dienen, waarin zij in eene vrijmoedige bisschoppelijke taal een regt opeischen dat hun de wetten van het land en ook zelfs het natuurregt waarborgen.

Het is te verwachten dat het voorstel van het gouvernement schipbreuk zal lijden. Mogt het doorgedrongen worden, dan zal hetzelve niet die voordeelen opleveren, die men verwacht. Het zal slechts strekken, om de gemoederen te verbitteren tegen de predominantie eener kerk, welke niet meer die der meerderheid van de Engelsche natie is, maar sinds lang in kwijnenden toestand verkeert, en blijkbaar vervallende, zelfs niet meer de achting harer volgelingen geniet. Dit laatste voorstel zou als een wanhopigen maatregel beschouwd moeten worden, welke den val dier staats-kerk bespoedigen moet.

Maar wij gelooven, dat het huis der gemeenten zich wel wachten zal, dien twistappel tusschen de verschillende godsdienstpartijen van Groot-Brittanje te werpen. Er zijn dáár, en het huis der gemeenten weet het, er zijn dáár te veel zaden van beroering aanwezig, dan dat het raadzaam kan geacht worden, daaronder nog nieuwe godsdienst-twisten te mengen, om de reeds bestaande gisting des te heviger te doen werken.

Dat bijna ontelbaar getal van millioenen onderteekenaren, waaronder al de Katholijke bisschoppen, is eene van die plegtige indrukwekkende protestatien, welke eene morele onweerstaanbare kracht uitoefenen, die ieder wijs bestuur weet te waardeeren. En Engeland heeft te zeer doorzigtige staatsmannen om het gevaarlijke te durven aanraden en ondernemen, van tegen zulken stroom van protestatien op te varen. Men heeft daarbij nog de geschiedenis van de Belgische revolutie voorhanden, om proefondervindelijk bevestigd te zien, waartoe de overmoed van een onhandig bestuur in dergelijk geval geleid heeft.

Men leest in het *Ned. Nieuwsblad* van 22 en 23 Mei de volgende merkwaardige nieuwstijding, welke de belangstelling onzer lezers, zoo zeer als de onze zal gaande maken:

Wij vernemen de navolgende bijzonderheden nopens de mededeeling door Zijne Exc. den Minister van Financiën in het Comité-Generaal, van voorleden Zaturdag aan de 2de Kamer der staten Generaal gedaan.

De Minister heeft, zoo wij wel onderrigt zijn verklaard, dat thans, na de finale afdoening van alles wat als een gevolg der scheiding tusschen Holland en Belgie nog te regelen overbleef, de Regering met vrucht heeft kunnen bedacht zijn op het daarstellen van aanmerkelijke bezuinigingen in de huishouding van staat, waarvan tijdens het opmaken des Budgets, toen de onderhandelingen met Belgie nog niet ten einde waren geloopen, op dat Budget geene melding kon gemaakt worden. Dat, ten gevolge daarvan, al de ministers en Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur op last des Konings zijn bijeengekomen, om dit punt tot een onderwerp hunner overweging te maken en dat men eenpariglijk tot het resultaat is gekomen

meer, om het Budget van 's Rijks uitgaven te verminderen met eene som van twee millioen gulden 's jaars, te dragen door alle Departementen van Algemeen Bestuur, door welke bezuiniging, gepaard aan die welke zal voortvloeijen uit de wet op de Conversie ingevolge deze mogt worden aangenomen, alle vrees met opzigt tot den toestand van 's Lands geldmiddelen voor de toekomst zal worden weggenomen.

Men ziet uit het bovenstaande, hetwelk door de Natie voorzeker met blijdschap vernomen en naar waarde geschat zal worden, dat het der Regering, zoodra slechts de mogelijkheid daartoe bestaat, ernst is, om met krachtige hand te bewerkstelligen, wat het belang van den Staat en de voorspoed der ingezetenen gebieden.

Het is te hopen, dat deze Regering, in deze Hare prijzenswaardige voornemens, de noodige ondersteuning moge vinden bij allen, wier medewerking daartoe vereischt wordt, en dat geene consideratiën van ondergeschikt belang hier wederom een struikelblok zullen wezen voor hetgeen, ten oirbaar van den Staat, zoo gebiedend gevorderd wordt.

RUSLAND.

Thans schijnt het, dat Keizer Nicolaas zich niet zoo spoedig naar Warschau zal begeven. Men weet niet wat tot deze verandering van besluit aanleiding heeft gegeven. Misschien zijn de rapporten van den Prins Paskewitsch niet bevredigend genoeg geoordeeld. Men heeft evenwel te St. Petersburg het plan nog niet opgegeven, om talrijke veranderingen in het Koningrijk Polen in te voeren. Deze veranderingen, men begrijpt zulks, hebben geen ander doel, dan om in dit land de laatste sporen eener nationaliteit te verdringen, welke den autocraat argwaan wekt, en die hij voorgenomen heeft te vernietigen. Na verloop van eenige jaren zal geheel Polen bij Rusland zijn ingedeeld en wie weet of men eindelijk niet aan hetzelve den naam van Koningrijk zal ontnemen, welken men hetzelve slechts ten spot gelaten heeft.

— Volgens eene correspondentie uit Rome aan de *Köln. Zeitung* gerigt, zou het kabinet van St. Petersburg met den H. Stoel nieuwe onderhandelingen hebben aangeknoopt, welke langdurig schijnen te zullen zijn; niemand gelooft echter dat zij met eenig goed gevolg zullen worden bekroond. » De Heilige Stoel, voegt de correspondent er bij, stemt er in toe om op nieuw te onderhandelen, ten einde zich de verwijting van stijfhoofdigheid niet op den hals te halen; maar nooit zal hij zich onderwerpen aan eenige voorwaarde, welke van dien aard zou zijn, om te doen gelooven, dat hij zou goedkeuren al hetgene wat geschied is en tegenwoordig nog in Polen plaats heeft. Men zegt hier dat het Russisch gouvernement is beginnen te onderhandelen, omdat hetzelve eene nieuwe allocutie vreest. Indien hetzelve niet verkrijgt wat verlangd wordt, zal het ten minste tijd gewonnen hebben en hierop schijnt het alles aan te leggen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, den 16 Mei. De burgers onzer stad zijn heden door duizende gedrukte briefjes onderrigt, dat zes aan den Rijnschen landdag gerigte petitien, gedurende drie dagen in het Keizerlijke Hof ter inzage en onderteekening zijn nedergelegd. Onder deze petitien, die door een bepaaldelijk daartoe gevormd comité zijn opgemaakt, bevindt er zich eene ter bekoming van vrijheid der drukpers, en eene andere waarbij de emancipatie der Joden verzocht wordt. De stedelijke regering, als zoodanig, is aan deze petitien geheel vreemd.

— HANOVER, den 15 Mei. Eindelijk is er eene eindbeslissing gekomen in het groote, sedert 1830 aanhangige regtsgeding tegen de leden van den Magistraat dezer Residentie. Het opper appelgerigt heeft het in 1841 door de Kanselarij van Justitie uitgesproken vonnis, in allen deele bekrachtigd. Bij het gemeld vonnis werden de gezamenlijk aangeklaagden veroordeeld in eene gevangenisstraf van eene tot acht weken, met vrijlating echter om die gevangenisstraf met geld af te koopen en wel elke week met 50 daalders. De Stads-Directeur Rumann was veroordeeld tot acht weken (of 400 daalders), de Stads-Secretaris Kern en Meijer tot vier weken (of 200 daalders) en voorts bij afkliming tot de Senatoren die tot eene week (of 50 daalders) veroordeeld werden.

De Stads-Directeur Rumann heeft heden zijn ontslag uit die betrekking aan de Stedelijken Magistraat ingeleverd, tot groot leedwezen der burgerij. Intusschen gelooft men dat het ingediende ontslag niet door den Magistraat zal worden aangenomen.

ENGELAND.

Er heeft eene nieuwe meeting te Dublin plaats gehad, waarin de heer O'Connell volgens gewoonte gesproken heeft.

Men meldt uit Dublin den 15 Mei. — De Heer O'Connell is dezen morgen van Mullingar in de stad terug gekomen, waar eene vergadering voor de herroeping der Unie heeft plaats gehad.

Eene talrijke menigte heeft zich ten twee ure te Corn-Exchange vereenigd.

De kapitein Seaver heeft het voorzitterschap waargenomen. De heer O'Connell draagt aan de vergaderingen 5 ponden sterlings op, als inschrijving van een pas geboren kind, Langon geheeten.

Dit kind, zegt de Heer O'Connell, is in Ierland geboren. (Men lacht.) De vader is voor een kampvechter van Ierland bekend, het is een goede patriot, gij weet het; Mevrouw Langon, wier vaderlandsliefde in niets aan die van haren man toegeeft, heeft in Ierland willen zijn om daar aan een jonge Ier het leven te schenken. (Daverend gejuich voor den vader, de moeder en het nieuwe lid der associatie, de kleine Langon, en zijn biljet van 5 ponden sterling.)

De Heer O'Connell heeft vervolgens eene schoone redevoering uitgesproken, waaruit wij de volgende trekken overnemen.

» De periodieke pers van Engeland neemt den toon aan als of zij ons wilde doen gelooven, dat wij wel zouden doen, met onze beweging te laten varen, om dat er zekere redevoeringen in het parlement tegen dezelve gehouden zijn. Dit is eene absurditeit. Wat mij aangaat, indien ik geenen anderen prikkel had, om de beweging door te zetten, zouden dusdanige redevoeringen juist in staat zijn om mij daartoe op te wekken, om mij aan te zetten dezelve te beginnen. (Men juicht.) De aanhangers der herroeping zullen door dit *brutum fulmen* van eenen dwazen maatregel tegen hen, juist hunne krachten vertienvoudigen. (Luister.) Men spreekt van burgeroorlog; maar zoolang ik leef, zal er geen burgeroorlog ontstaan. Wij zullen geen oorlog voeren (*we will not go to war*) wij zullen ons achter de wettelijkheid verschansen, en indien men ons aanvalt zal het geen burgeroorlog zijn. (Verlengd gejuich.) Ik verklaar hun, ofschoon er in hunne gelederen geen Wellingtoniaan (a Wellingtonian) is, die minder tegen dezen strijd zou opzien dan ik, indien men ons daartoe noodzaakte. (Daverend gejuich.) Wij zullen geene enkele goddelijke of menschelijke wet schenden. Wij zijn gereed om op den constitutionelen grond te blijven zoolang men ons zulks zal veroorloven. Maar als men ons daar af stoot, o! dan, *væ victis* tusschen de medingende partijen. (De geestdrift is ten toppunt, men zwaait met de hoeden.)

Maar men moet ons tot dat uiterste noodzaken; dat wil zeggen, men moet elk regt en elke wet miskennen. Men moet ons het met bloed bezoedelde zwaard vertoonen, dat zwaard van Cromwell, hetwelk in dit land schrik en moord bragt. Maar, Mijnheeren, alle magten van Europa konden Ierland niet kunnen overwinnen, indien de Ieren hunne gelederen aansluiten en elkander getrouw blijven. (Levendige beweging). En let wel op, ik dreig niet, maar ik beantwoord de uitdaging, ik spreek hier de taal van gehoorzame onderdaanschapping, maar tevens van constitutioneele geregtigheid.

» Hoe durft Peel zich dan, van den naam der koningin bedienen, gelijk hij zulks doet? Naauwelijks zit H. M. op de troon of de tories zijn begonnen [illegible] te lasteren, [illegible] zij zedeloozen [illegible] vinden, [illegible] overal [illegible] geschaard om de reputatie en het karakter eener vrouw te bezoedelen en te schandvlekken die al te zuiver is om de minste verwijting te verdienen. (Luister!)

De torysche pers haastte zich met alles bekend te maken, hetgeen haar de verachting op den hals kon halen, en zij beschermde door hare artikelen, de menschen die haar beproefden te vermoorden. (Luister!)

Oxford zelf was beter dan deze ellendelingen, want hij heeft slechts beproefd haar te dooden, en de meeste van hun hadden spijt dat zijne poging mislukt was. (Gemor tegen de Koningmoorders.) Herinnert u, Mijnheeren, dat men een jury zamen stelde om hem te oordeelen, en in plaats dat deze jury Oxford ter dood veroordeelde, stemde zij er bijna voor om hem te bedanken. (Het gemor verdubbelt.) Na dat alles, zijn zij stoutmoedig genoeg, om tot het Iersche volk te zeggen, dat hunne koningin tegen hen is.

» Sir Robert Peel moet in staat van beschuldiging gesteld worden, omdat hij aan het Iersche volk gezegd heeft, dat de koningin deszelfs vijand is. (Gejuich.)

Voorzeker, er is niemand op de wereld die meer ijver aan de scheiding der beide landen werkt, dan hij die op deze wijze alle pogingen in het werk stelt, om den band van toegenegenheid tusschen het volk en deszelfs welbeminde koningin te verbreken! Hoe durft hij het zeggen, dat H. M. dergelijke woorden gesproken heeft? Neen, Neen, ik kan het niet gelooven: deze woorden, het is de minister die ze gesproken heeft, en de minister leent haar de gevoelens en eene taal, welke van haar hart en hare gedachte ver verwijderd is. (Luister.) Men moest niet dulden, dat een minister zich veroorloove den persoon der Koningin met hare onderdanen in eenen staatkundigen strijd te mengen. Het is niet op deze wijze, dat men over de herroeping der Unie zal zegepralen. De houding van Peel en Wellington zal haar integendeel een nieuw leven geven; en daar de uitwerking van hunne woorden de rente zal vermeerderen, moest men haar in het vervolg den naam geven van rente van Wellington en Peel. (Gejuich.) Ik hoop nog zoo lang te leven dat ik Peel in staat van beschuldiging zie stellen, om aan de Koningin gevoelens te hebben toegeschreven, die niet van H. M. waren. (Gejuich.)

De Heer O'Connell draagt aan de vergadering verscheidene giften van regters van New-York op. Bij iedere gift geeft de vergadering lucht aan hare vreugde, door een daverend gejuich. De heer Langtrie meldt dat de zaak van de herroeping der Unie snelle vorderingen in het Noorden maakt, vooral in de graafschappen van Cavan en Down. De heer O'Connell deelt het cijfer der rente mede, hetwelk van de laatste week is 696 pond sterling 12 schellingen en 4 penningen.

De vergadering wordt op den volgenden dag bepaald.

LONDEN den 20 mei. Hare Majesteit en prins Albert zullen zich heden, vergezeld door Hoogstderzelver twee oudste Kinderen, voor omtrent veertien dagen naar Claremont begeven.

— Ter Beurs was gisteren het gerucht verspreid doch welligt alleen met oogmerk om verdere daling in de fondsen te weeg te brengen, dat sir R. Peel zal aftreden, bijaldien het voorstel wegens den invoer van granen uit Canada door het Lagerhuis mogt verworpen worden, hetwelk sommigen meenen dat het geval zal zijn. Zoodanige aftreding zou, vooral bij den tegenwoordigen staat van spanning in Ierland, van ver uitziende gevolgen wezen.

— Bij aldien het Britsch Museum het aanbod der executeuren in de nalatenschap van den Hertog

van Sussex van de hand wijst, iemand zijne boekerij in eens aan te koopen, zal die rijke verzameling, welke behalve de voorbeeldeloos groote collectie van zeldzame bijbels, ongeveer vijftig duizend boekdeelen bevat, denkelijk in het openbaar worden verkocht.

SPANJE.

Het spaansch ministerie zal naar het schijnt niet vertragen, met deszelfs plan van amnestie aan te bieden. Intusschen wenscht de pers hetzelve eenparig geluk met het programma. De *Espectador* is het eenige dagblad hetwelk zich bij het nieuwe gouvernement niet aansluit.

— De discussie van het adres schijnt tot geene hevige debatten in het congres aanleiding te zullen geven, ofschoon men hier en daar vooral over het bombardement van Barcelona, bittere woorden tegen het gouvernement gerigt, ontmoet.

FRANKRIJK.

PARIJS 20 Mei. De kardinaal Garibaldi is eergisteren bij Z. M. ter audientie toegelaten, om afscheid te nemen bij het verlaten van zijnen post als Apostolischen Internuntius bij het Fransche hof.

— Bij eene koninklijke ordonnantie, is het gezag van den Gouverneur der Markiezen-eilanden omschreven. Hij wordt daarbij gemagtigd tot het maken en bekrachtigen van alle reglementen voor het goed bestuur der eilanden, en tot het vaststellen der straffen, welke de overtreders der wetten moeten ondergaan. De militaire misdadigers zullen voortaan voor den krijgsraad worden gebragt, maar voor burgerlijke zaken zal een ander geregtshof worden daargesteld.

— Men zegt dat het nieuwe spaansche ministerie de bemiddeling van Frankrijk, in de twisten tusschen Spanje en den Pauselijken stoel heeft aangenomen. Ook verwachtte men te Madrid dat het toegezegd programma van amnestie binnen weinige dagen het licht zou zien.

— Volgens berigten uit Monte Video, van 20 Februarij, zou de Chef van Politie aldaan aan den Franschen Consul een rapport hebben ingediend, waarbij hij verklaart dat een en veertig Fransche onderdanen door de argentijnsche troepen vermoord waren geworden, welke barbaarsche handelwijze men toeschreef aan de weigering der eersten om het papieren geld van Rosas in betaling aan te nemen.

BELGIE.

Donderdag j.l. is te Gent, tusschen de Leden van de Nederlandsch-Belgische Commissien, die tot dat einde door de beide Regeringen zijn benoemd, eene overeenkomst getroffen, betrekkelijk de uitloozing van de wateren uit Vlaanderen in zee, over het Nederlandsche grondgebied. Deze overeenkomst wordt als van belangrijken aard beschouwd, omdat men bij twee verschillende gelegenheden in de 17de en 18de eeuw, vruchteloos tot hetzelfde einde onderhandelingen gevoerd had. De Heeren Snouck Hurgronje en van der Heim van Duivendijke, Leden van de Nederlandsche Commissie, zijn te Brussel aangekomen.

— Uit Antwerpen schrijft men, dat zich onder de reizigers, die zich met de stoomboot naar Rotterdam begeven hebben, bevonden twee hoofdambtenaren van de algemeene maatschappij tot begunstiging van de volksvlijt, die in last hebben, de werkzaamheden tot het sluiten van de vereffening tusschen de maatschappij en het Nederlandsche bewind voort te zetten.

— Men schrijft uit Antwerpen, van den 21. In de zitting van gisteren hebben de Nederlandsche en Belgische Commissarissen, alhier vereenigd krachtens het tractaat van 19 April 1839, hunne werkzaamheden geëindigd. Na den afloop der zitting hebben de Nederlandsche Commissarissen aan hunne Belgische Collegas een gastmaal aangeboden, waaraan nog onderscheidene andere personen van Brussel en Antwerpen hebben deel genomen en waarbij de grootste hartelijkheid heeft geheerscht.

Men zegt, dat de bepaling is gemaakt, dat de ratificatien binnen twee maanden te Antwerpen zullen worden uitgewisseld.

NEDERLAND.

(Staatsblad n°. 18.) *BESLUIT van den 28sten April* 1843, *houdende eene nieuwe omschrijving van de linien van toezigt voor de in- en uitgaande regten en accijnsen in de Provincie* Noord-Braband.

WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van 16 November 1842, n°. 41 941 [in- en uitgaande regten], en de nadere voordragt van denzelfden Minister, van 25 April 1843, n°. 115 320 [in- en uitgaande regten];

Den Raad van State gehoord;

Herzien het Koninklijk besluit van den 8 Februarij 1831 [*Staatsblad* n°. 4], houdende voorloopige bepaling van den loop der linien van toezigt voor de in- en uitgaande regten en accijnsen, langs de Zuidelijke grenzen der provincien Gelderland, Noord-Braband en Zeeland, gedeeltelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 6 Julij 1835 [*Staatsblad* n°. 22], voor zoo veel betreft de linie, bedoeld bij art. 177 der algemeene wet van 26 Augustus 1822 [*Staatsblad* n°. 38];

Herzien voorts het Koninklijk besluit van 15 Mei 1837 [*Staatsblad* n°. 23], waarbij de loop der linie, bedoeld bij art. 162 der evengemelde wet, voor de provincie Noord-Braband is bepaald;

En in aanmerking nemende de noodzakelijkheid van eene nadere wijziging van beide linien, voor zoo veel vereischt wordt tot behoorlijke aansluiting van het onder het Nederlandsch gezag teruggekeerd Limburgsch grondgebied en tot de opvolging van de bij de wet bepaalde afstanden en breedten van het territoir van toezigt;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen zoo als geschiedt bij deze:

Artikel 1. De omschrijving van den loop der linie van de provincie Noord Braband, bedoeld bij art. 177 der wet van 26 Augustus 1822 [*Staatsblad* n°. 38] wordt, ter vervanging van het bepaalde bij Koninklijke besluiten van den 8sten Februarij 1831 [*Staatsblad* n°. 4] en 6 Julij 1835 [*Staatsblad* n°. 22], vastgesteld als volgt:

Deze linie zal beginnen aan St. Maartensdijk, welke van de stad Weert (hertogdom Limburg) naar Maarheeze leidt, voorbij Beelenshut, bewoond door Beelen, tot voor aan het dorp Maarheeze bij de herberg van Willem van Hooff, sectie A, n°. 1610 (Maarheeze), en den weg volgende tusschen de huizen, bewoond door de weduwe van Otterdijk en de weduwe Beemans, sectie A, n°. 977 en 372 (Maarheeze), en verder langs de woning der gebroeders Philipse en van Joseph Verhees, sectie A, n°. 960 en 531 (Maarheeze), tot aan het dorp Leende, door de Molenstraat voorbij de kerk in de kom van de gemelde gemeente, en langs deze straat tot aan den heimolen, sectie D, n°. 43 (Leende); voorts van dien molen, langs den weg of baan op Eindhoven tot aan den Heezerdijk, en dezen dijk of weg volgende langs de Heezerhut, sectie E, n°. 112 (Heeze), tot in het dorp Valkenswaard. Van daar waar de Heezerdijk in het dorp Valkenswaard valt, achter hetzelve om, dwars over den Steenweg op Eindhoven, achter de huizen bewoond door Willem van den Einden, sectie B, n°. 223, en Hendrik Roovers, sectie A, n°. 722, als geheel binnen de linie begrepen, op den Dommelschen Dijk en langs denzelven op den watermolen van Dommelen, sectie B, n°. 258 (Dommelen); voorts door het genoemde dorp en langs het voetpad achter de Bierbrouwerij van Adriaan Snieders, sectie B, n°. 6 (Dommelen), op het zoogenaamde Dommelsche dijkje; dit volgende tot in de straat van het gehucht Loveren; van hier het gewone voetpad op Bergeyk langs het genoemde gehucht Loveren achter Westerhoven om, en zoo denzelven weg volgende door de Bogt bij het huis van Gooris Hendriks, sectie A, n°. 488 (Bergeyk), op Bergeyk tot aan het einde, en van hier het dorp links latende liggen, den weg regts inslaande tot en over het voetpad, leidende dwars over den dijk van Eersel langs het Hemelrijk op en door den Hoogen Berkt, nevens het huis van Jan Gijzen, sectie D, n°. 113 (Bergeyk) en over de brug van den Puttersdijk naar Bokshelde; van daar op den Heestert, aan het huis van Pieter Venreat, sectie D, n°. 675 (Eersel), en hetzelve huis regts latende liggen, verder op de Pan, tusschen de huizen door van Gerardus Jansen, Sectie B, n°. 29 (Hoogeloon) en Jacobus van Put, Sectie B, n°. 27 (Hoogeloon), van dit punt den weg naar Hapert blijvende volgen over de vroeger bestaan hebbende hoeve van den heer Meyer, en door het gehucht Dalen, het huis bewoond door Peter Wouters, sectie B, n°. 897 [Hoogeloon], regts latende en van Hapert over den watermolen Sectie C. n°. 617 (Hoogeloon), tot aan de eerste huizen van de gemeente Bladel; vervolgens van Bladel, over de brug aldaar den weg regts inslaande en denzelven volgende langs de hoeve thans toebehoorende aan den heer de Jongh, Sectie B., n°. 444 [Bladel], tusschen het huis en de schuur door, over den akker en over het hellen-eind naar Hulsel; van Hulsel regts van den toren, over den Braak-grond door de heide op Baarschot aan, tot aan het huis van Adriaan Vingerhoets, sectie B, n°. 523 (Diessen), en voorts, langs den achtersten watermolen sectie B, n°. 453 (Diessen), naar de huizinge van Martinus van Gorp, sectie C. n°. 956 (Diessen), van daar, door de heide en de Waterstraat, tot over de brug aan de Beerten, bij kasteel Groenendaal, sectie E, n°. 216 (Hilvarenbeek), links latende liggen en den weg door de Beerten volgende tot over het bruggetje bij het huis van Michiel Wijten, sectie C, n°. 1558 (Hilvarenbeek) en van hetzelve regt door, tot aan dat van den heer Pijnenburg, sectie D, n°. 944 (Hilvarenbeek), alsdan regts inslaande, door de Poort onder Hilvarenbeek, tot aan de herberg den Hemel (sectie D, n°. 209), en van daar links den weg houdende langs den handwijzer naar den zoogenaamden Goirlenschen dijk; dezen dijk voorts tot even voorbij den draai volgende, en van daar regts de heide inslaande op de brug van Abkoven, bij de hoeve van den heer van Loempd, sectie A, n°. 415 (Goirle), en aldaar den weg houdende langs het huis van Willem van Enschot, sectie A, n°. 233 (Goirle), door den akker op den Windmolen van Goirle, sectie A, n°. 214 (Goirle), denzelven regts latende liggen; vervolgens door de dorpstraat aldaar, tot aan de huizen van Cornelis van Gestel, sectie B, n°. 23 (Goirle), en Cornelis van den Bergh, sectie B, n°. 22 (Goirle), en van daar links om, den weg volgende tot tegen over den weg naar Baarle leidende, en van dat punt naar den Rielschen dijk, en dezen volgende, tot aan en over de Houten brug, aldaar op het riviertje de Donge gelegen.

Den weg naar het dorp Riel volgende, tot aan de kerk en, deze links latende liggen, langs het kerkpad tot aan het huis bewoond bij Arnoldus Schelkens, sectie D., no. 350 (Alphen c. a.); van dit huis naar en door het gehucht Brakel, tot aan de woning van François Heuvelman, sectie B, no. 268 (Alphen c. a), en verder langs het binnenpad bij dezelve loopende, tot aan een kruisweg; van dit punt op het gehucht den Driesdijk aan, langs de Vijf huizen, welk gehucht aldaar regts blijft liggen; voorts voorbij de hofstede van Cornelis Meeussen, sectie B, n°. 434 (Alphen c. a.) en langs de plaats alwaar de oude kapel gestaan heeft, den weg van Riel op Chaam volgende regts van het gehucht Alphen Oosterwijk, hetwelk in het onvrije territoir blijft, tot aan den weg van Alphen naar Gilze, dezen weg vervolgens houdende tot aan de duinen nabij het dorp Alphen, aan den wegwijzer aldaar, bij de woning van de weduwe Jan Stoops,

sectie A, n°. 117 (Alphen c. a.), en van daar langs de duinen, door de heide, in eene regte lijn, op den weg van Alphen naar Chaam, alsdan langs genoemden weg, tot aan de zoogenaamde Heikansche baan, en verder langs dezelve door het gehucht Heikant (de Pelicaanhoef en bierbrouwerij v. m. de weduwe Dirk Bekkers, sectie B, n°. 463 (Chaam)) en het dorp Chaam op eenigen afstand links en aldus in de linie van toezigt latende liggen) den kruisweg van Gilze op Chaam doorsnijdende, langs Colijnshoek naar het gehucht Snijders Chaam, tot aan de herberg van de weduwe Jan Zoethout, sectie A, n°. 940 (Chaam); aldaar den weg voor dit huis loopende volgende, nevens het Mastbosch van Valkenburg, tot aan de brug het Veen genaamd en over dezelve, langs het gehucht de overheij, tot aan het huis van Adriaan van Gastel, sectie F, n°. 280 (Gilze), en van daar verder door, tot aan het hek der buitenplaats Valkenburg, sectie F, n°. 376 (Gilze), aldaar de dreef tot aan het kruispad van Bavel op Snijders Chaam volgende en vervolgens links inslaande, voorbij genoemde buitenplaats tot aan het beekje genaamd de Broeksloot, en zoo verder op het Ulvenhoutsche bosch, langs de St. Anna-dreef, voorbij het huis van den plantaadje-meester, sectie D, n°. 31 (Ginneken), naar en door den slagboom, aan het einde van het bosch bij de Ginnekschen straat geplaatst, deze straat voorts houdende tot aan de brug op de Wolfslaartschelij en den waterloop alsdan verder volgende tot daar waar dezelve zich met de rivier de Mark vereenigt.

Van genoemd punt van vereeniging, in eene regte lijn, door de weilanden, op het kasteel van Bouvigne aan, sectie H, n°. 46 (Ginneken), de dreef regt tegenover hetzelve door het zoogenaamde Haagsche hek volgende, over de brug op de Weeris en nevens de Princenhoef, sectie L, n°. 107 ('sPrincenhage), in het hout; voorts den weg aldaar blijvende volgen over de beide bruggen op de Turfvaart en den Bijloop gelegen, tot aan de barrierre, sectie I, n°. 90 ('sPrincenhage), op den weg van Breda naar Antwerpen, bij de herberg de Roskam, sectie N, n°. 478 ('sPrincenhage).

(Vervolg en Slot hierna.)

— Het *Journal du Limbourg*, de afperking van den strategischen rajon van Maastricht mededeelende, gaf tevens de volgende regtmatige klagten te lezen over de verbrokkeling van Limburg:

Wij hebben altijd den uitslag der conferentiën van Londen als eene ramp voor Limburg beschouwd. De verbrokkeling van ons hertogdom moest noodlottig worden voor onze belangen; wij hebben dit meer dan eens gezegd, en de uitkomst heeft maar al te zeer doen zien dat wij gelijk hadden.

Hoe verder wij komen, hoe meer wij ondervinden, dat de gevolgen der schikkingen, welke ten opzigte van ons genomen zijn, noodlottig moeten worden.

Dit moest zoo zijn. De gevolmagtigden der vijf groote mogendheden, welke te Londen bijeenkwamen, bezigden de kwestie van grensscheiding slechts als een voorwendsel om zich te vereenigen. Het werkelijk doel hunner beraadslaging was de onderdrukking van den revolutionairen geest, en de bescherming der monarchische belangen. De erbarmelijke wijze, waarop de grensscheiding beslist werd, is een duidelijk bewijs, dat men er zich naauwelijks mede bemoeid heeft. Limburg werd opgeofferd; deszelfs wezenlijkste betrekkingen werden verbroken; de meest natuurlijke en nuttigste debouches werden versnipt; de Despotiekste verpligtingen werden aan hetzelve opgelegd ten opzigte van het Duitsche verbond, men scheurde er het schoonste gedeelte van deszelfs grondgebied af, en men isoleerde het zoodanig van alle gemeenschap dat het op den rand van deszelfs ondergang gebragt is. Toen dit geschied was ging de conferentie van Londen uiteen, en Limburg werd aan zijn ongelukkig lot overgelaten.

Bij deze schikking deed de conferentie van Londen de volslagenste onbekendheid met het onderwerp harer beraadslaging blijken. Niets is inderdaad dwazer dan de door haar bepaalde grensscheiding; wanneer men zich had voorgesteld de meest nadeelige grenzen aan eenig land te geven, dan had men niet anders kunnen handelen dan men ten opzigte van Limburg gedaan heeft.

Hetgeen bij de conferentie te Londen in het groot geschied is, wordt in het klein hernieuwen bij onze schikkingen met Belgie, met dit onderscheid, echter, dat hunne hoedanigheid als vreemdelingen eenigzins aan de leden der conferencie tot verschooning kon strekken voor hunne onbekendheid met de plaatselijke gesteldheid; terwijl de commissarissen, door onze regering genomen, zich op de plaats zelve bevonden, en dus geene enkele reden van verontschuldiging hebben, dat zij de grensscheiding op zulk eene dwaze en droevige wijze hebben daargesteld.

De uitvoering van het traktaat van 5 nov., zoo als deze door de Nederlandsche commissarissen is goedgekeurd, strekt aan verscheidene gemeenten ten verderve. Even als vroeger de Londensche conferencie aan Limburg de voornaamste gedeelten van deszelfs bestaan heeft afgescheurd, — even zoo ontneemt de nieuwe grensscheiding aan vele gemeenten de eenige bronnen van hunne welvaart, zonder welke zij onherstelbaar verloren zijn.

In alles wat men gedaan heeft schijnt men zich beijverd te hebben om zoo nadeelig mogelijk voor ons hertogdom te handelen. Indien Belgie alleen belast ware geweest met het bepalen der grenzen, dan zou het niet beter in zijn voordeel hebben kunnen doen dan nu met medewerking der Nederlandsche commissarissen.

Want wat heeft men gedaan? Men heeft alle goede, voordeelige gronden aan Belgie gegeven en voor zich behouden, eenige slechte landerijen, eenige ellendige hutten, eenige onbebouwbare heide-velden. Aan Belgie, daarentegen, staat men de rijkste gehuchten en schoonste weilanden af, welke onmisbaar waren voor den bloei der gemeenten, waarvan zij een gedeelte uitmaakten. Gemeenten, die meer dan 2000 bunders besloegen, zijn tot minder dan 300 teruggebragt.

In een woord, als men de wijze ziet, waarop dat alles geschikt is, dan zou men zeggen, dat de Hollandsche commissarissen, op het voorbeeld der Londensche conferencie, zich met geheel iets anders hebben bezig gehouden dan met de grensscheiding.

Tot hoelang zal Limburg voor Nederland slechts een middel blijven, om de moeijelijkheden te schikken, waarin het geraken kan? Tot hoelang zullen de belangen van het hertogdom van zoo weinig gewigt worden beschouwd, dat men dezelve toevertrouwt aan personen, zoo onbekwaam, en zoo weinig zijne welvaart behartigende, als de Nederlandsche commissarissen dit getoond hebben? Tot hoelang zal men zoo weinig acht slaan op alles wat tot den bloei van Limburg kan bijdragen?

De hemel geve, dat dit nieuwe offer, hetwelk men onze provincie oplegt, het laatste zij. De hemel geve dat men een weinig meer ter harte neme, wat ons van zoo nabij betreft! Mogen de aanmerkingen die wij ons veroorloven mede te deelen, een weinig meer eerbied voor de regtvaardigheid ten onzen opzigte inboezemen!

Het verdrag met Belgie is door ons gunstig opgenomen; wij hebben hetzelve toegejuicht als een middel om de moeijelijkheden te doen eindigen, welke iedereen ongeduldig wenschte te zien. Maar, als wij hadden kunnen voorzien, op welke wijze dit verdrag ten uitvoer zou worden gebragt, dan hadden wij, in de plaats van toejuiching, geene uitdrukkingen krachtig genoeg kunnen vinden om hetzelve te laken.

— De Eerste kamer der Staten-Generaal is den 20 dezer tot het houden eener vergadering bijeengeroepen.

Advertentiën.

VLOEIBARE ASPHALT
UIT DE
MIJNEN VAN BASTEUNES.

Dit zoo deugdelijk PRODUCT, is heden proefondervindelijk erkend als een *sterk, duurzaam, voordeelend middel*, hetwelk met de beste gevolgen gebruikt wordt: 1°. Tot bestrijking van vochtige salpeterige door roet aangedane of vlakkerige muren. 2°. Op allerhande soorten van hout zoo voor Scheeps als Huisbouw, Vaatwerk enz. om hetzelve tegen Verrotting en Inwerking der Champions te beveiligen. 3°. Op Metalen, als Yzer, Lood enz. Dit laatste het water van alle looddeelen bevrijdende. 4°. Onder wit Marmer, Hardsteen, gebakken Steenen enz. ten einde de vochtigheid en vlakkerigheid die met den grond oprijst te voorkomen. 5°. Voorts op elk soort van Dock, Carton, Touwwerk, enz., enz.

De Prijs van het ned. pond VLOEIBARE ASPHALT is *f* 1,25. Men ontvangt gratis eene gedrukte inlichting omtrent het gebruik.

L. Bidon & Cie.
te *Rotterdam.*

DEPOTS ZIJN GEVESTIGD
'sBosch H. VAN BAER Apotheker, *Breda* De Wed. J. ELSEN en ZONEN Drogist, *Eindhoven* A. BEGUIN Apotheker, *Nijmegen* P. Jan NOOREN, Handelaar in Verfwaren, *Tilburg* G. BOES Apotheker.
Brieven en Bestellingen Franco.

LEES HIER.

Een Gehuwd persoon, de Katholijke Godsdienst belijdende, uit een der steden van Gelderland, zag zich gaarne geplaatst in een der steden of dorpen van Noord-Braband, o. a. als TIMMERMANSBAAS of als MEESTERKNECHT tegen een behoorlijk bestaan werkloon te zijn, in welk vak hij reeds 26 jaar werkzaam is geweest, waarvan hij 18 jaar als BAAS gefungeerd heeft, kunnende hij de noodige bewijzen geven van zijne bekwaamheid als werkman, daarenboven in het BOUWKUNDIGTEEKENEN en PERSPECTIEF of DOORZIGTKUNDE, waarin hij reeds 10 jaar les aan zijne leerlingen heeft gegeven, en waarin hij zich dan ook mede aanbiedt, hij is verder in de MEET en WERKTUIGKUNDE niet onervaren.

Zoo iemand hierop mogt reflecteren en nader informatie wenscht, verzoeke zich met franco brieven of in persoon te vervoegen bij den Drukker dezes.

Graanmarkt
VAN 'sHERTOGENBOSCH
van Donderdag, Vrijdag en Zaturdag den 18, 19 en 20 Mei 1843.

Rogge is aan 20 cents per mud lager dan de drie laatst voorgaande markt dagen tamelijk goed van de hand gegaan, Boekweit prijshoudende, Haver bleef ter markt, de navolgende prijzen zijn te noteren, als:

ROGGE 1e. kwaliteit, wegende 72 a 74 Nederl. ponden, het mud *f* 6,90 a *f* 7.15; mindere soorten *f* 6.35 a *f* 6.80.

BOEKWEIT 1e. kwaliteit, van 65 a 68 ponden *f* 6,20 a *f* 6,50; mindere soorten *f* 5.70 a *f* 6.10.

Afwijkende soorten pro rato.

Zijnde de middelprijs van de rogge, waarnaar de zetting van het brood op donderdag den 18 dezer, is geschied *f* 6.99.
De 3 Nederlandsche ponden Roggebrood 30 Cents.
Het pond Boter *f* 0.50 a *f* 0.60.

EINDHOVEN den 23 Mei 1843.
De Prijzen der Granen zijn heden alhier geweest

Rogge	*f* 7.48.
Boekweit	6.05.
Haver	3.20.
Het Ned. pond Boter	0,48.
De 4 " Roggebrood	0,30.

BEURS VAN AMSTERDAM.
Heden Maandag 22 Mei 4½ Ure.
W. S. 2½ Ct. 57, 55¾, 1/16, ⅛ Dito 5 pCt. 100⅜. Synd. 4½ pCt 97⅞, 1/16. Handelmaats. 137⅛ 137 O. I. 5 pCt. 100⅞ Rijn Spoorweg 98 [illegible] Ard. 85 [illegible] Dito 3 pCt 33 [illegible] Port. te Leip. 2½ pCt. 41⅞ Dito 4 pCt 89¼. Metall. 106⅜. Dito bank-act. 51½, ¼.

Ter drukkerij van D. A. A. de Rooy.